

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Viite: OKM045:00/2013

Asia: **Lausunto aikuisten maahanmuuttajien perusopetus -työryhmämuistioista**

Iltakoulujen liitto IKLO kiittää mahdollisuudesta saada lausua asiasta. IKLOon kuuluu aikuislukioiden ja -linjojen ylläpitäjiä, Iltakoulujen rehtorien yhdistys IRY sekä Iltakoulujen opettajien yhdistys IOY.

Kehittämissuhteet käsittelevät ansiokkaasti perusopetusta tarvitsevien aikuisten maahanmuuttajien elämäntilannetta kokonaisuutena oppimistarpeista toimeentuloon asti. Tarvelähtöinen ajattelu eri polkuineen ottaa huomioon heterogeenisen opiskelijajoukon tarpeet. Myönteistä ovat myös koulutuspolkujen yhtymäkohdat ainakin pääkaupunkiseudulla toteutettuun polkuajatteluun, jossa luku- ja kirjoitustaitoa tarvitseville, hidasta etenemistä tarvitseville ja normaalisti eteneville tarjotaan omat koulutukset työvoimapolitiisessa koulutuksessa. Nuorten aikuisten koulutustarpeiden tärkeys on tuotu hyvin esille muistiossa.

Koulutuksen järjestäjien näkökulma ja paikalliset tarpeet, kuten pienien paikkakuntien suuria kaupunkeja suppeammat vaihtoehdot, on otettu riittävästi ja realistisesti huomioon ehdotuksissa. Rahoituksen parantaminen ja tarve yksinkertaistaa rahoitusmallia on perusteltu hyvin.

Luku- ja kirjoitustaidon koulutusten siirtäminen osaksi yleissivistävää koulutusta pois työvoimapolitiisesta koulutuksesta on looginen ja odotettu muutos. Aikuislukiot aikuisten perusopetuksen järjestäjinä ovat valmiita ottamaan tehtävän vastaan ja hankkimaan aikuisten luku- ja kirjoitustaidon opetuksessa tarvittavan osaamisen, jos sitä ei entuudestaan oppilaitoksessa ole.

Iltakoulujen liitto toivoo, että aikuislukiot pysyvät edelleen ensisijaisena aikuisten perusopetuksen järjestäjänä ja että opetus- ja kulttuuriministeriö jakaa aikuisten perusopetuksen järjestämislupia harkiten. Aikuisten perusopetuksen hajaantuminen paikkakunnassa moneen oppilaitokseen vaikeuttaa järkevien opetusryhmien muodostamista ja opiskelijoiden osaamistason ja etenemistahdin mukaisen opetuksen järjestämistä. Aikuislukiossa on eniten opetuksessa tarvittavaa pedagogista osaamista, pätevyyttä ja kokemusta.

Kehittämissuhteissa todetaan tarve uudistaa aikuisten perusopetuksen tuntijako ja uudistaa niiden pohjalta opetussuunnitelmat tarvittavalla tavalla. Tuntijaon uudistaminen on erittäin tarpeellinen ehdotus. Nykyinen tuntijako ei palvele juuri lainkaan suurinta aikuisten perusopetuksen kohderyhmää – oppivelvollisuusiän ylittäneitä perusopetusta tarvitsevia maahanmuuttajia. Koulutuksen laajuutta suhteessa ehdotettuun rahoitukseen ja opetuksen tavoitteisiin on syytä vielä pohtia yhdessä Opetushallituksen ja koulutuksen järjestäjien kanssa.

Tarve osa-aikaiseen tai kokoaikaiseen opiskelun tukeen jää osittain esim. työ- ja elinkeinotoimistojen määritettäväksi. TE-toimistojen työntekijöillä on suuri vastuu, kun he määrittelevät opiskelijan oikeutta omaehtoisten opintojen tukeen ja tuen pituuteen. Jotta päätökset olisivat ennakoitavia ja noudattaisivat yhteistä linjaa, tarvitaan hyvää ohjausta työ- ja elinkeinoministeriöstä ja ELY-keskuksista.

Helsingissä 28.11.2014

Tarja Boe

Tarja Boe

Puheenjohtaja

Iltakoulujen liitto ry

Sari Liski

Varapuheenjohtaja

Iltakoulujen liitto ry